No. 2830 Woensdag 17 Maart 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Een nieuwe Democratie

Het ziet er in de wereld met de democratie op het ogenblik weinig vrolijk uit. Mijn vriend de bootsman zou zo iets zeggen als: „Mijnheer, ik geloof dat wij de democratie wel op onze Zondagse buik kunnen schrijven!"

Des te verblijdender is het te constateren, dat — alle andere verdiensten en schaduwzijden van het Hitler-régime buiten beschouwing gelaten — er in Duitsland een nieuw soort démocratie aan het ontstaan is, waarvan men buiten de grenzen van Nazidonië in het algemeen geen flauwe notie heeft.

Het feodalisme der middeleeuwen werkte tot voor zeer kort in Duitsland nog zeer hevig na. Dit feodalisme heeft zijn goede zijden gehad, zijn „Schuldigkeit getan", en de Kerk heeft het gekerstend en geheiligd zoveel als haar dit is mogen gelukken, gezien de zwakheden der menselijke natuur. Dat feodalisme heeft echter een zeer ernstige fout tegen de christelijke beginselen gemaakt door een onchristelijke scheiding te brengen tussen verschillende groepen der bevolking — een fout, die zich des te heviger wreekte naarmate de christelijke begrippen en opvattingen in het hart der menigte verzwakten.

De sterke zijde van het Nationaal-Socialisme is nu juist deze, dat het front maakt tegen die en andere fouten, welke in de loop der eeuwen bij de concrete toepassing der christelijke beginselen op het maatschappelijk leven gemaakt zijn. Waardoor het geweldig sterk staat — zoals ieder, die beter is dan zijn beginselen, sterk staat tegenover ieder ander die slechter is dan zijn beginselen.

Het feodalisme heeft zeker een zeer onchristelijke scheiding gemaakt — in welhaast alle landen van Europa — niet alleen tussen adel en burgers (men leze eens Huizinga's „Herfstij der Middeleeuwen), maar ook tussen de wapendragers der natie bij uitnemendheid: de ridders en hun ruiters, lansknechten en boogschutters. De eerste hadden hun „eer", de laatste niet. Tot op zekere hoogte gold dit ook voor hun vrouwen en dochters. De vrouwencultus der Middeleeuwen gold in het bijzonder de Hoogwelgeboren Vrouwe! Zeer duidelijk wordt het onchristelijk tekort op dit punt als men even het oog slaat op het feodale Japan, dat tot op heden nog zoveel van zijn feodalieit en van zijn aartsvaderlijkheid in leger en volk bewaard heeft — tot zegen van dit land. De eer van de damio of hertog en de eer van de samourai van twintig maten rijst was precies dezelfde. Allen, die de twee zwaarden droegen: hertog, graaf, hellebardier en boogschutter hadden dezelfde weg te volgen, dezelfde eer om te verdedigen en de boeren, die vlak achter hen kwamen, stonden heel wat dichter bij hen dan de „ritterschaftliche Bauern" der Middeleeuwen bij de kasteelbewoners. In onze eigen taal leven de uitdrukkingen „schobbejak", letterlijk „in een schubbenwammes gepantserde lichtgewapende" en „vlegel", dat is „man, die de dorsvlegel hanteert" nog als scheldwoorden voort om de afgrond te tonen, die de ridders van andere gewapenden en de boeren scheidde.

In het latere Duitsland bleef dit onchristelijk standsverschil bestaan. Aan de ene zijde stonden de lieden, die „salonfähig" en „satisfactionfähig" waren, aan de andere zijde de schobbejakken en de vlegels, zij 't, dat zij de meest verschillende posities in de maatschappij konden innemen — van werkloze af tot zeer gezeten middenstander.

In het Derde Rijk is de scheidingslijn, welke maakte, dat er twee soorten van Duitsers, van mensen, waren, vrijwel volkomen wegvallen. Zo kan een begaafd en bekwaam soldaat of matroos officier worden — juist als in het Japan van heden. Alle ongehuwde officieren zijn gekazerneerd! De studenten goeddeels ook en nadat hun aantal zeer beperkt is — te Jena studeerden op heden nog slechts 1000 jongelieden tegenover 4000 voor enkele jaren! — zijn ook zij samengesmolten tot één geheel, waarin de standsverschillen verdwenen zijn. Alle studenten zonder onderscheid treden des morgens om 6 uur aan en doen dan gezamenlijk lichamelijke oefeningen.

De boemelstudent, die jaren studeert en uiteindelijk middels dure repetitors zijn graad haalt om dan via relaties een vette baan te krijgen, bestaat niet meer.

Evenals de studenten met tien tot zestien man samen een chambré hebben, is dit ook met de jonge, ongehuwde officieren in de kazerne het geval.

Men kan gerust zeggen, dat Duitsland goeddeels de slappe-was-democratie, die de Franse revolutie voortbracht — als een berg een muis barend! — overgeslagen heeft en nu op eenmaal een democratie voortbrengt, die vele christelijke opvattingen dichter benadert.

Wij Nederlanders, (die op Curaçao wonen, daar ook onder begrepen), die het woord „democratie" gaarne in de mond nemen en voor wie de democratie een soort „fetisch" geworden is, kunnen momenteel in dit opzicht heel wat van de Duitsers leren. Ondanks al onze democratie mijden wij toch meestal de lieden, die ook maar éne klasse lager aangeslagen zijn in de inkomsten Belasting, of enkele guldens per maand minder verdienen, als de cholera — en onze kinderen de hunne. Terwijl onze kleinburgerlijkheid veelal zo ontstellend is, dat men na langere tijd afwezig te zijn geweest en in patria teruggekeerd, de eerste veertien dagen niet meer huilen of lachen kan.

Heden ten dage wordt in Duitsland bij een langere excursie met autoriteiten, de chauffeur aan de vreemdeling, de gast, voorgesteld en hij zit mee aan tafel. Men weet niet, wat men meer moet bewonderen — de tact en de beleefdheid waarmee hij zich buiten het gesprek houdt of de wijze, waarop de aanzittende hoger geplaatsten voor hem zorgen en hem behandelden. Met een handdruk neemt men tenslotte afscheid van hem.

Indien het juist en nuttig is „van de vijand te leren", wordt het hoog tijd, dat wij eens scherp kijken naar Duitsland en Japan, waar het maatschappelijk leven op heden zoveel punten van overeenstemming heeft en tal van „democraten van den kouden grond" zouden goed doen eens voor een ogenblik de helft van de onzin vergeten, die over beide landen gefabeld wordt — door lieden, die er nooit een voet zetten of er ook maar ernstig studie van maakten.

Japan is bovendien nog er in geslaagd de religieuze kwestie — een zeer tere en een zeer moeilijke — op te lossen in een voor de Katholieke Kerk aannemelijke zin. Men kan slechts hopen en bidden, dat het in Duitsland ook nog eens zo ver komt.

In afwachting daarvan kan het echter zeker geen kwaad eens kennis te nemen van de nieuwe democratie, die daar in wording is — niet een democratie van horde- of beestmensen, maar een met een zeer strenge hiërarchie en een zeer strenge tucht. Juist weer zoals de Japanse.

Historische gegevens over Curaçao.

Naar aanleiding van enkele opmerkingen over zijn boekje, schrijft ons de Heer W. M. Hoyer:

Aan de Redactie van de „Amigoe di Curaçao".
Alhier.

Nota:
Is de R. K. Kerk St. Anna in 1725 gebouwd?

Amigoe di Curaçao — No. 2829 — Zaterdag 13 Maart 1937.

De R. Katholieke St. Anna-Kerk werd in 1725 onder de Pastoor **Michel Grimon** begonnen doch kon, uit hoofde van gebrek aan fondsen, eerst in 1769 door de toenmalige Pastoor **Arnold Maubac** voltooid worden.

Curaçao en zijne bewoners door A. F. Brusse 1882 — bldz. 22.

Ook was in 1830 Anthony Mathey geen eigenaar meer van het huis, waar thans de club de Gezelligheid is. Sinds Febr. 1828 was daar eigenaar **Pieters Erkens.**

Amigoe di Curaçao — No. 2829 — Zaterdag 13 Maart 1937.

Het eerste of hoekhuis aan de linkerzijde in de Breedestraat is drie verdiepingen hoog; dit huis, toebehorende aan zekere Mattey, een Italiaan, is door dezelven voor bureau en bergplaats aan de Handelsmaatschappij verhuurd.

De Nederlandsche West- Indische Eilanden, door M. D. Teenstra 1836 1 St. — bldz. 56.

Curaçao, 15 Maart 1937.

W. M. Hoyer.

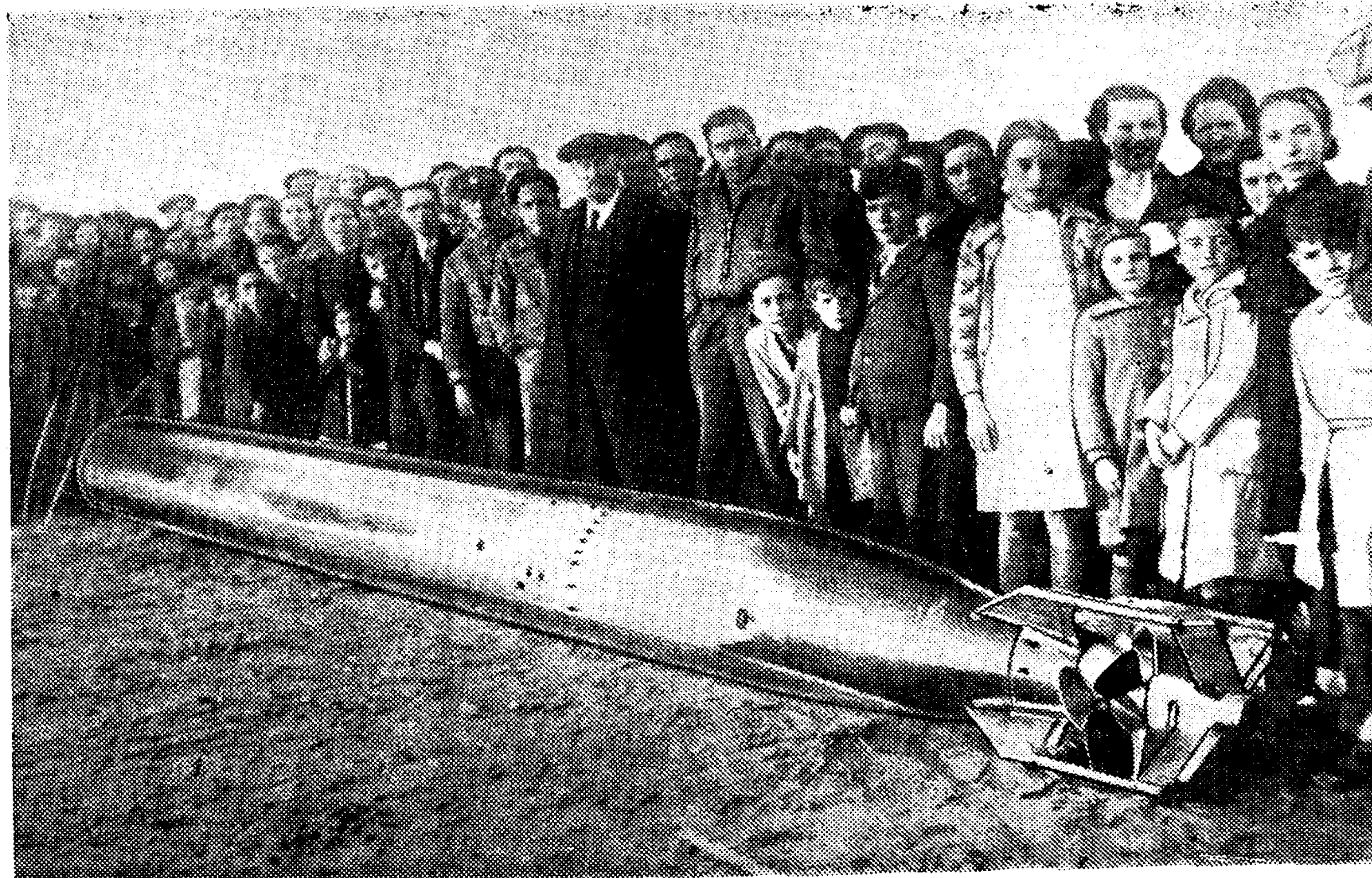
Om ons te weerleggen haalt de Hr. Hoyer twee schrijvers aan over Curaçao, A. T. Brusse en M. D. Teenstra.

Van welke waarde deze personen zijn voor de historie-kennis over Curaçao, daarvoor mogen we citeren de Heer J. H. Hamelberg, de eerste geschiedschrijver van Curaçao, die gebruik maakte van diepgaand onderzoek met raadpleging van bronnen en archivalia.

Welnu, de Heer Hamelberg schrijft over de door de Heer Hoyer geciteerde personen: dat men met Brusse het tijdperk kan geëindigd achten „dat men een boekdeel zou kunnen vullen met het aanhalen der onnauwkeurigheden van Curaçao".

Docum. No. 103 p. 223

en Teenstra zelfs wordt ter aangehaalde plaatse publiek van moedwillige geschiedvervalsing beschuldigd.

GESTRANDE GOEDEREN. De inwoners van Cartagena in Spanje tonen grote belangsteling voor de grote torpedo, die aan wal gespoeld was. Men gelooft, dat het gevaarlijk apparaat dat nog niet ontploft was, van een van de oorlogsschepen van Franco afkomstig is.

De Hr. Hoyer is dus met het citeren van zijn auteurs, op historische dwaalwegen: en niet erg gelukkig.

Maar nu de beide feiten.

Wat de bouw der St. Annakerk betreft, willen wij de Heer Hoyer gaarne inzage **geven van de copiën der archiefstukken,** indertijd gemaakt door onze bekende kerkhistoricus wijlen P. Euwens.

Hier echter willen we alleen citeren het resultaat daarvan, wat P.I.V. geschreven heeft in het Gedenkboek 1634 — 1934 pag. 142: „Pater Miguel Luis „Grimon, een Augustijn was hier vanaf „het jaar 1751 vier jaar werkzaam. Hij „legde de grondslagen voor de Kerk, la„ter de Kathedrale Kerk, niet ver van „het eenvoudige bedehuisje, dat twintig „jaar geleden zijn Spaanse Ordebroeder „Fray de Caysedo y Velasco bewesten de „haven had ingericht. Het was hem ech„ter niet gegeven om zijn werk te vol„tooien wel in hoofdzaak uit gebrek aan „middelen.

„Pater Maubach die op 14 Februari „1768 hier kwam en 29 September 1769 „stierf, voltooide het kerkgebouw".

Wanneer de lezer dit even wil vergelijken met het door Hoyer geciteerde van Brusse, dan kan hij zich zelf overtuigen van de verwarring van data en personen.

Nu de kwestie of de Club de Gezelligheid in 1830 aan Mattey behoorde.

Wij hebben hier voor ons de copiën der Koopbrieven van de Sociëteit de Gezelligheid van 1708 af, toen Mordechay de **Crasto, dit „ledigh erff ofte stuck grond"** verkocht aan „Emmerentia Nuyts, wed. Willem Kerkrink" in sijn leven Directeur deser Eyland."

Uit deze koopbrieven blijkt o.a., dat dit huis werd gekocht op 4 Nov. 1816 door Gabriel da Costa Gomez voor Ps. 20.000 op 10 Juli 1820 door Anthony Mathey voor Ps.25.250 en op 14 Febr. 1828 door Pieter Erkens voor ƒ 10.000 in wiens bezit het bleef tot 1849.

Dus in 1830 was het huis niet meer van Mathey en zeker niet gelijk Teenstra beweert in 1836.

Ook hieruit blijkt nog weer, hoe terecht Hamelberg beweerde, dat de door de Hr. Hoyer geciteerde geschiedschrijvers geenszins betrouwbare gidsen zijn in de geschiedenis van Curaçao.

De Heer W. M. Hoyer zal ons deze uiteenzetting wel niet euvel duiden: ook voor hem zal het woord gelden van de oude Cicero, dat bij de geschiedschrijver de waarheidsliefde boven alles gaat.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Het is betrekkelijk stil in de wereldpolitiek. In Engeland is men aan het studeren over het door Duitsland en Italie gezamelijk ingediende memorandum in zake een herstel van het Locarnopact.

Frankrijk heeft het druk met het plaatsen van zijn defensielening welke een succes schijnt te worden en weer grote hoeveelheden goud naar Frankrijk terug doet stromen.

Mussolini brengt thans een bezoek aan Lybie waar hij vooral gehuldigd wordt **als de vriend van de Islam.**

En in Belgie is men in afwachting van de komende verkiezingen waarbij het gaan zal tussen van Zeeland en Degrelle. Na heftige tonelen in de Belgische Kamer heeft van Zeeland deze verkiezingen toegestaan en we zijn belangstellend te zien hoever het fascisme in Belgie is gevorderd.

Robert Falcon Scott.

Onlangs was het 25 jaren geleden dat kapt. Scott de Zuidpool bereikte.

Hij en zijn dappere metgezellen betaalden hun poging met hun leven.

De waarde van hun ontdekkingen en exploraties is twijfelachtig. Bovendien bleek hun, tot hun niet geringe teleurstelling, toen zij de 17de Januari 1912 de Zuidpool bereikten, dat Roald Amundsen hun ternauwernood een maand voor geweest was. Zij keerden dus terug en op de terugtocht kwamen zij om, de een na ander. Maar door hun leven en sterven bewezen zij, zoals Scott in zijn laatste boodschap aan 't publiek schreef, „dat Engelsen ontberingen kunnen verduren, elkaar kunnen helpen en de dood tegemoet gaan met evenveel kloekmoedigheid als ooit in 't verleden."

Toen twee en een half jaar later de grote oorlog uitgebroken was, bleek uit de brieven van Britse militairen in Frankrijk hoezeer het voorbeeld, door Scott gegeven bij het uitvoeren van een vredeswerk, hen van moed en vertrouwen vervulde.

't Was Scott's tweede en laatste Poolexpeditie. In 1910 reisde hij van Engeland naar Nieuw Zeeland, vanwaar hij in de walvisvaarder „Terra Nova" vertrok naar Kaap Evans, in de Sont van McMurdo. Daar sloeg hij zijn winterkwartier op.

In het voorjaar maakte Scott zelf een tocht in Westelijke richting, terwijl de grote tocht naar de Pool in Ocober 1911 aangevangen werd door een groep onder Luit.. Evans. In November volgde Scott met ponnies en honden. In overeenstemming met het vooraf opgemaakte plan keerden de verschillende groepen der expeditie achtereenvolgens terug, aan het eind der drie grote etappen, die tot op korte afstand van de Pool leidden. Scott schreed voort met de mannen wier namen met de zijnen zullen voortleven: Bowers, Wilson, Oates en Evans.

Zij bevonden zich nu op een eindeloze hoogvlakte, in een naargeestige woestijn van droge korrelige sneeuw. Zij waren daar aangekomen na zich een weg gebaand te hebben over een ontzagwekkende keten van gletsers. Toen zij deze „veroverd" hadden ,lagen nog 337 mijlen van de sneeuwvlakte die geteisterd werd door ontzettende blizzards, voor hen.

Na 11 dagen over deze vlakte voortgetrokken te zijn, richtten de vijf mannen er de 15de Januari hun laatste depôt op. Scott schreef in zijn dagboek: „'t Is 'n heerlijke gedachte dat wij na twee lange marsen aan de Pool zullen aankomen. Wij verlieten heden ons depôt met provisie voor negen dagen, zodat aan ons succes geen twijfel meer bestaan kan en de enige schrikbaren de mogekijkheid is, dat wij de Noorse vlag er reeds zullen vinden. Nog maar 27 mijlen van de Pool — nu moeten wij 't kunnen doen."

Maar reeds de volgende dag zagen zij een door de Noren achtergelaten vlag en de sporen van mensen en honden. 't Was 'n verpletterende teleurstelling. In zijn dagboek schreef Scott dat het hem speet voor zijn trouwe metgezellen: „Veel gedachten zijn tot ons gekomen en wij hebben veel gesproken. Morgen moeten wij verder oprukken naar de Pool ons dan huiswaarts spoeden zo snel als wij kunnen. Al onze dromen vervliegen; 't zal een droevige terugtocht zijn..."

Zij bereikten de Pool en keerden terug met zware harten. Zij plantten „onze arme gegriefde Union Jack", en hadden 800 mijlen voor zich, maar werden niet langer, gelijk op de heenweg, geschraagd door de hoop op verwezenlijking hunner dromen.

Maar langzamerhand keerde de moed terug.

„Wij zullen, indien God 't wil, er doorheen komen".

Zij zetten hun tocht voort te midden van ontzettende sneeuwstormen. Door een fout die zij maakten toen zij door de gletserskloven trokken, geraakten zij in een tohu-bohu van ijs, zo erg als zij op hun lange tocht nog niet gezien hadden. Wilson verrekte een pees. Evans viel van uitputting neer en stierf.

De voeten der reizigers bevroren. De koude groeide aan tot 40 graden beneden 0. Het terrein werd steeds onbegaanbaarder.

Oates was er 't ergst aan toe. Hij was doodziek.

Deze mannen hadden van te voren besloten dat niemand aan zichzelf zou denken. Elk voor allen was hun leus. Zij bleven elkaar trouw tot aan de laatste snik. De toestand van Oates maakte de kansen op behoud nog geringer. Maar zijn makkers zouden liever met hem omkomen dan hem in de steek laten. Oates wist dit.

Tien dagen waren die drie uitgeputte mannen en die ene doodzieke man onderweg geweest sinds de dood van hun makker Evans. Er woedde een hevige sneeuwstorm. En Oates nam het besluit dat hem gemaakt heeft tot een der grootse mensen van alle tijden. Hij wist dat het nuteloos was er nogmaals bij de anderen op aan te dringen dat zij huns weegs zouden gaan en hem aan zijn lot overlaten. Dus trok hij er de 17de Maart, in een onbewaakt ogenblik, in de dichte sneeuwstorm op uit om eenzaam te sterven in de antarctische wildernis, en zijn makkers niet langer tot last te zijn.

Twee dagen later kwamen zij tot op 11 mijlen van hun depot. Maar een ontzettende blizzard belette hun verder te gaan. Die blizzard duurde 11 dagen.

Weldra hadden zij geen levensmiddelen meer en geen brandstof. En geen hoop.

Dit zijn de laatste woorden die Scott in z'n Dagboek schreef:

„Iedere dag hebben wij gereed gestaan om naar ons depot te vertrekken, dat 11 mijlen hier vandaan ligt, maar buiten de tent blijft de sneeuwjacht woeden.

Ik geloof niet dat wij nog op iets beters hopen kunnen. Wij zullen volhouden tot het einde toe, maar wij worden natuurlijk zwakker en het eind kan niet ver meer zijn.

Het is wel jammer, maar ik geloof niet dat ik meer schrijven kan."

In Maart leefde niet een hunner meer. Men vond hun lijken de 12de November 1912. Men vond ook brieven, geschreven aan Mrs. Wilson en Mrs. Browers, de echtgenoten van Scott's reisgenoten — brieven vol tederheid en troost. Men vond de brief, door Scott in het aangezicht van de dood geschreven voor Engeland en de Engelsen:

„Sinds vier dagen zijn wij niet in staat geweest de tent te verlaten. De storm giert. Wij zijn zwak. Schrijven valt moeilijk. Maar ik heb geen spijt van deze tocht, die bewezen heeft dat Engelsen elkaar kunnen helpen en de dood tegemoet gaan met evenveel kloekmoedigheid als ooit in het verleden.

Wij hebben kansen genomen; wij wisten dat wij ze namen. Ze hebben zich tegen ons gekeerd, wij hebben dus geen reden tot klagen, maar buigen voor de wil der Voorzienigheid, toch nog besloten tot het einde toe ons best te doen.

Zo wij bereid geweest zijn onze levens te geven voor deze onderneming, die gewaagd werd ter ere van ons land, dan doe ik een beroep op onze landgenoten opdat degenen die van ons afhangen, behoorlijk verzorgd worden.

Waren wij blijven leven, dan zou ik veel te vertellen gehad hebben van de durf, de volharding en de moed mijner metgezellen, het hart van iedere Engelsman zou er door ontroerd geworden zijn.

Nu moeten deze ruwe aantekeningen en onze dode lichamen spreken."

Dan in Spanje houdt het droevig pleit aan.

De non-interventie-controle heeft thans een leiding in de Nederlandse Marine-officieren van Dulm en Olivier; de blokkade kan nu beginnen en binnen afzienbare tijd zullen we de resultaten wel kunnen zien.

In de Nederlandse pers heerst grote voldoening over het feit, dat twee Nederlandse marine autoriteiten benoemd werden tot hoge functies bij de praktische uitvoering van de zeecontrole door de non-interventiecommissie. Men beschouwt dit algemeen als een compliment aan de geschiktheid en competentie van de Nederlandse deskundigen en tevens voor een opmerkelijk bewijs van het feit hoe men in het buitenland op de fairheid van de Nederlandse vertegenwoordiger vertrouwt. Het wordt dan ook in de gehele buitenlandse pers toegegeven, dat het allerbelangrijkste voor de leiding de zeecontrole is, een strikte onpartijdigheid en een grote soepelheid aan te wenden.

Het schijnt dat met het oog op de blokkade de strijd zich de laatste weken heeft verscherpt.

Ondanks het slechte weer wordt er nu ook nog geweldig gevochten vooral in de omgeving van Madrid waar de Roden in het offensief zijn en volgens hun berichten grote overwinningen behalen en volgens de berichten van de nationalisten worden afgeslagen.

Konden we alle kilometers bij elkaar tellen die reeds aan terreinwinst zijn gemeld, we zouden al dagreizen ver uit Spanje verwijderd zijn.

Dat de nationalisten aan de verliezende hand zijn zouden we ook kunnen afleiden aan de onenigheid in het kamp der Roden waarvan de berichten weer melding maken. Er schijnt zelfs een regeringscrisis op handen te zijn waarvoor de Spaanse gezant te Parijs naar Valencia is vertrokken.

Bij dit geharrewar zijn twee bewegingen uit elkaar te houden. De eerste gaat van de F.A.I. (Federacion Anarchistica Iberica) uit en heeft niet meer of minder ten doel dan het Frente Popular op te ruimen. Gelijk dat elders ook waar te nemen valt, willen de Catalaanse anarchisten absoluut en totalitair heer en meester in Catalonie zijn en op grond daarvan alle overige bestaande partijen ontbinden en opruimen. Hun orgaan „La Solidaridad Obrera" gaat nog een stuk verder en wil Spanje schoon schip met het partijwezen maken.

Wat Catalonie betreft, zouden bij het door voeren van deze plannen de volgende partijen onder de valbijl komen: de Partit d'unificacio marxista; de Accio Catalana; de Estat Catala; de Esquera republicana de Catalunya; en de Partit Socialista unificat de Catalunya. Als syndicaat zou de socialistische organisatie, de U.G.T. mogen voortbestaan, want deze durft men nog niet aan. Inmiddels begrijpen niet-anarchistische marxisten in Spanje wel, dat ook de U.G.T. haar beurt gaat krijgen, zodra de nieuwe staat van zaken eenmaal een beetje bezonken zal wezen.

Daar het leven van vele honderden en honderden van mensen met het doorvoeren van deze transactie in de meest letterlijke zin des woords gemoeid is, stoot het voornemen van de F.A.I. nogal op verzet. Hierbij doen echter ook nog andere motieven opgeld. Mocht de F.A.I. n.m.l. haar voornemen, tegen alle waarschuwingen in, tóch doorzetten, dan valt het laatste stukje van de doorzichtige sluier, die mannen als Eden en Blum over Spanje gespreid houden, en slotte toch helemaal weg.

Dan blijft er voor buitenstaanders opzichtens Spanje werkelijk geen andere keus meer over, dan die tussen de meest absolute en meest brutale anarchie en generaal Franco.

Dan moeten socialisten en liberalen, communisten en de democratie kleur bekennen. Dan krijgt de neutraliteit een geheel andere gedaante. Dan vervalt ook het laatste, gezochte excuusje, om het toch maar met „de regering" in Madrid te houden tegen de boze „opstandeling" in Salamanca.

Wij willen niet ontkennen, dat de toestand reeds nu tot deze keuze leidt. Echter, zolang het Frente Popular nog bestaat, blijft de schijn van de democratie en aanverwante gered. Maar wanneer de anarchie, niet alleen de facto maar ook nog de jure het in handen neemt, breekt de ware stand der dingen toch met onweerstaanbaar geweld. door. Kennelijk leent een deel der anarchisten aan deze argumentering, zij het dan en onwillig oor. En om der wille van waarheid en klaarheid valt dat te betreuren.

De tweede beweging, die scherpe opmerkers in Catalonie gade helten te slaan, gaat van een gans ander milieu uit. Het valt natuurlijk, ook in pikdonkere nacht te voelen en te tasten, dat een overstelpende meerderheid van de Catalaanse bevolking niets hoegenaamd van de apachen weten wil, die momenteel het roer van hun staat hanteren.

Dat geldt niet alleen van de Spaans georienteerde Franco-aanhangers, maar eveneens van de separitisten, van de home rulers en van de lokale patriotten van elke kleurschakering. Er hoeft slechts aan herinnerd te worden, dat de ganse groep, die nog zo kort geleden rondom Macia stond, nu uitgemoord of voortvluchtig is.

Deze ontevreden Catalanen hebben geen onderling verband; zij zijn geheel versplinterd en bovendien ongewapend. Zij betekenen dus niets. Maar zij proberen nu bij al die groepen in een goed blaadje te komen, die door de anarchisten bedreigd worden en dat zijn de communistische en de socialistische organisaties, want alle andere zijn uitgeroeid. Kunnen deze zeer heterogene Catalanen het zó ver brengen, dat zij wapens in hun vingers krijgen, dan hebben zij de voornaamste schrede op de goede weg afgelegd. Want zij zijn tot barstens toe met gevoelens van wraak opzichtens de momentele terreur geladen en een lokale burgeroorlog in Catalonië zou het grote Spaanse drama misschien aanzienlijk bekorten.

Door heel deze verwarring heen speelt ook nog een rassenstrijd, die welswaar nog niet duidelijk zichtbaar, maar desondanks toch aanwezig is. Barcelona zit van oudsher propvol met niet-Catalanen en deze worden op de duur geassimileerd of men leeft er in alle gevallen in vrede mee. Maar met de immigranten uit Murcia en Almeria kan geen Catalaan overweg en dat geldt ook in omgekeerde orde.

Wij zullen dit zeer bijzondere verschijnsel hier niet verder uitspinnen, maar alleen op de onverzoenlijke en minder te overwinnen tegenstelling tussen Murcianen en andere zuiderlingen wijzen, een tegenstelling, die ook voor de naar Frankrijk geïmmigreerde bewoners uit de genoemde steden geldt.

Deze zwervers worden door bittere armoede uit hun woonsteden verdreven en leveren in deze vorm al een soort grondstof voor de uiterste vormen van het marxisme. In Barcelona gearriveerd, worden ze aldaar goed bewerkt door de raddraaiers, welke overigens geen moeite hebben, de latente haat der Murcianen tegen de welvarende Catalanen op gloeitemperatuur te houden. En toen is dan ten slotte gekomen, wat komen moest, de immigranten uit Almeria en Murcia, die zó sterk in de anarchistische federatie vertegenwoordigd waren, hebben zich, via deze organisatie, van de teugels van het bewind over Catalonie meester gemaakt.

Aldus moeten de Catalanen ook nog de heerschappij van lieden verdragen, opzichtens welke zij nagenoeg dezelfde gevoelens koesteren als een vlijtig lezer van de „Stürmer" ten opzichte van de Joden.

BUITENLAND.

Kardin. Faulhaber tegen de regering.

Enkele weken geleden hebben we melding gemaakt van een preek van Kard. Faulhaber, waarin hij openlijk de Duitse regering beschuldigde van contractbreuk.

Een kort uittreksel van deze predikatie nemen we over uit de Nederlandse bladen.

„Het concordaat, dat tussen Duitsland en de Katholieke Kerk in 1933 ondertekend is, is een verdrag, dat vrij en vrijwillig getekend is. Men kan het dus niet verscheuren, noch het schenden, zonder een vergrijp te plegen tegen de eer.

Iedereen zegt thans, dat men het concordaat alleen getekend heeft, om tijd te winnen en om later, als de weg vrij zou zijn, alle invloed der Kerk te kunnen vernietigen.

De bestuurders van de Kerk vragen zich wanhopig af: Met het concordaat zullen wij het hoofd verliezen, zonder het concordaat zullen wij onthoofd worden en over de straatkeien gesleept worden. Wat is het verschil?

De kardinaal protesteerde tegen de talrijke schendingen van het concordaat door de nationaal-socialistische regering.

„Men confiskeert herderlijke brieven", zo zeide hij. „Men legt beslag op christelijke scholen, men heeft priesters gearresteerd, men sequestreert goederen der Kerk, zendt katholieke religieusen en onderwijzers heen, verbiedt processies, verspreidt een vloedgolf van laster tegen de hoogste dignitarissen der Kerk".

De kardinaal zeide ten slotte, dat „de verbreking van het concordaat het vertrouwen der vreemde naties, die zich beijveren te geloven in het woord van Duitsland, ernstig zou schokken."

Bij het verlaten van de kathedraal juichte de menigte de kardinaal toe.

NEDERLAND.

Een nachtmerrie voor de Dominees Kersten en Lingbeek.

De Telegraaf weet te berichten, dat Prinses Juliana, voor zij de Hongaarse hoofdstad verliet, even een bezoek heeft gebracht aan de beroemde Mariagrot op de Gellerthberg in de nabijheid van Budapest. Deze Mariagrot is een vermaarde bedevaartplaats ter ere van de H. Maagd Maria en bij de Hongaren die bijzondere Mariavereerders zijn, zeer geliefd.

Een paar Hongaarse vrouwen die in de kapel aanwezig waren om te bidden, ontdekten de Prinses en beloofden Haar tot Maria te bidden voor een bijzondere zegen en bescherming door de Moedermaagd.

Als de dominees Kersten en Lingbeek dit lezen, krijgen ze beslist een nachtmerry.

De Nieuwe Kieswet bij de komende verkiezingen.

Bij de a.s. verkiezingen in Juni zal de nieuwe Kieswet in werking treden, waarin belangrijke veranderingen zijn opgenomen.

Bij vroegere verkiezingen werden de canditatenlijsten in een openbare zitting van het Centraal Stembureau genummerd in de volgorde, door het lot aangewezen. Thans geldt een andere regeling.

Volgens de gewijzigde tekst der Kieswet kunnen een of meer der zitting hebbende leden van het lichaam, voor hetwelk de verkiezing geldt (in casu de leden der Tweede Kamer) bij het Centraal Stembureau een schriftelijke, door hem ondertekende verklaring inleveren, waarbij zij een groep van lijsten, een stel gelijkluidende lijsten of een op zichzelf staande lijst voor een voorkeurnummer aanbevelen. Ieder lid mag slechts één zodanige verklaring ondertekenen.

Ingeval van ontbinding van de Tweede Kamer kan die verklaring worden ingeleverd door de leden, die tengevolge van die ontbinding zijn afgetreden.

In de zitting van het Centraal Stembureau worden nu allereerst genummerd de lijsten, welke voor een voorkeurnummer zijn aanbevolen. Aan deze lijsten worden onderscheidenlijk de nummers 1 en volgende toegekend in de volgorde van het aantal leden, hetwelk een lijst heeft aanbevolen, met dien verstande, dat aan de lijst, door het grootst aantal leden of afgetreden leden aanbevolen, het nummer 1 wordt toegekend.

Bij gelijkheid van het aantal aanbevelende leden of aangetreden leden beslist het lot.

Hierna worden, met de nummers, volgende op het laatste krachtens bovenstaande wijze toegekende nummer, genummerd de overige groepen verbonden lijsten en stellen gelijkluidende lijsten in de volgorde door het lot aangewezen,

Tenslotte worden ten aanzien van iedere kieskring aan de op zich zelf staande lijsten eveneens bij loting toegekend de in die kieskring nog niet aan andere lijsten toegekende nummers.

Uit bovenstaande volgt dus, dat de sterkste fractie in de huidige Tweede Kamer, daar zij de meeste verklaringen voor een voorkeurnummer kan inleveren, dus de R. K. Staatspartij met 28 leden, het in haar macht heeft, nummer één voor haar candidatenlijst op te eisen.

Aldus zou de S.A.D.P. met 22 leden recht kunnen doen gelden op lijstnummer 2, de Anti-Revolutionairen met 14 leden nummer 3, de Christelijk-Historischen met 10 leden op lijstnummer 4, de Vrijheidsbond met 7 leden op lijstnummer 5, de Vrijzinnig-democraten met 6 leden op lijstnummer 6, de communisten met 4 leden op lijstnummer 7, de Staatsk. Ger. Partij met 3 leden op lijstnummer 8, terwijl de overige partijen, die in de Tweede Kamer elk één vertegenwoordiger hebben, zouden moeten loten voor de verdere volgorde.

Propagandistische voordelen.

Het ligt voor de hand, dat de R. K. Staatspartij van deze faciliteit zal profiteren, daar zijn grote propagandistische voordelen biedt. Dan immers kan het parool zijn: „Kiest nummer één van lijst één", een slagwoord, dat werkelijk inslaat.

Zij lost ook vele moeilijkheden op, waarvoor de kiezer bij vorige gelegenheden werd gesteld. Het zal niet meer nodig zijn, in het stemhokje uit de talrijke lijsten en namen de gewenste katholieke candidaat op te zoeken, hij ligt nu voor het grijpen als het ware!

Het wordt overbodig ondeskundige en zenuwachtige kiezeressen en kiezers in te pompen hoe zij het stembiljet op de juiste wijze dienen te hanteren; alles is nu duidelijk: neem de eerste naam van de eerste lijst, van de rest behoeft men géén notitie te nemen!

Geen vrees meer voor vergissingen van kiezers, die, zoals vroeger in het Brabantse wel gebeurde, het hokje achter in de plaats van voor de naam van hun uitverkoren candidaat gebruikten. Thans weet het ieder: het allereerste hokje rood maken en men heeft zijn plicht gedaan!

Op deze wijze kunnen ook nog stemmen vergaard worden van onverschillige kiezers, die zonder zich tot een politieke partij te rekenen, door de stemplicht zijn gedreven, geen keus wensen te doen uit de massa namen en gemakshalve de eerste de beste candidaat rood maken.

Het aantal lijsten.

Een andere bepaling van de Kieswet, welke bij de komende Tweede-Kamerverkiezingen voor het eerst in toepassing komt, heeft ten doel het aantal candidatenlijsten te beperken.

Het aantal candidatenlijsten in 1933 bedroeg in totaal niet minder dan 54. Het grootst aantal lijsten in één kring was in 1929 26 ('s-Gravenhage) en in 1933 39 (Amsterdam); het kleinst aantal in één kieskring in 1929 17 (Leeuwarden), in 1933 22 (Middelburg). Voor de 100 zetels meldden zich in 1929 aan 646 candidaten, in 1933 824.

Thans moet een der ondertekenaars van een candidatenlijst bij de indiening een som van ƒ 250 in de consignatie-kas storten. Na de vaststelling van de uitslag der verkiezing door het Centraal Stembureau krijgt hij dit bedrag slechts terug, indien het stemcijfer van die lijst of van de lijstengroep of het stel gelijkluidende lijsten, waarvan zijn lijst deel uitmaakt, gelijk is of hoger dan 75 procent van de kiesdeler. Is dit stemcijfer lager dan 75 procent van de kiesdeler, dan vervallen de ƒ 250 aan de Staat.

Bij de verkiezing in 1933 bedroeg de kiesdeler 37218; 75 procent hiervan is rond 28000.

Van de 54 candidatenlijsten, welke toen door evenveel partijen en partijtjes waren ingediend, kwamen slechts 14 boven drie kwart van de kiesdeler uit. Er waren zelfs 21 lijsten, die het nog niet tot duizend stemmen wisten te brengen!

De nieuwe maatregel, welke een garantie eist, zal ongetwijfeld indiening van tal van candidatenlijsten voorkomen. Nu men geld op tafel moet leggen en bij voorbaat de overtuiging kan hebben dat van die ƒ 250 geen cent krijgt terugbetaald, zullen verschillende partijtjes, groepjes en eenlingen, die vroeger op goed geluk en onder alle mogelijke leuzen de straat op trokken, zich nog wel eens bedenken, alvorens met zo'n hoge inzet aan het kansloze verkiezingsspel deel te nemen.

We mogen verwachten, dat het stembiljet een meer normale vorm zal krijgen zonder de talrijke lijsten, waarop „historische" namen als Lampetje, Triesscheijn, Wolswinkel en andere hervormers der maatschappij reclame voor hun standje maken. Wij krijgen geen opwekkingen meer onze stem te geven aan een bond van belastingbetalers, een volkswelvaartpartij, een verbond voor arbeidersbelangen ,een huurdersorganisatie, een anti-crisispartij, een vereniging voor opbouw en verbroedering en andere fraai getitelde groepjes en kliekjes, waarvan men nooit tevoren hoorde en die bij verkiezingen opschoten als paddestoelen uit vochtige grond,

Nu een candidatenlijst geld gaat kosten, verstommen vele leuzen! We verwachten, dat na de 54 lijsten van 1933, het stembiljet bij de aanstaande Tweede Kamerverkiezingen nog niet door de helft van dit aantal gevuld zal worden.

Volle kiesdeler voor één zetel.

Een derde wijziging in de Kieswet, welke deze zomer voor het eerst wordt toegepast, is de bepaling, dat voor toekenning van een zetel niet in aanmerking komen lijsten, wier stemcijfer lager is dan de kiesdeler.

Vroeger werd 75 procent van de kiesdeler als minimum-eis gesteld om bij de verdeling van de z.g. rest- of overschotzetels nog in aanmerking te komen. In het vervolg vallen de lijsten, welke niet de volle kiesdeler halen, direct af.

Wanneer deze eis ook in 1933 ware gesteld, dan had de Herv. Ger. Staatspartij (ds. Lingbeek) noch het Verbond Nationaal Herstel (mr. Westerman) een afgevaardigde in de Tweede Kamer gekregen.

CURACAO.

Het knielkussen voor Prinses Juliana.

We hebben indertijd van Curaçaose bevriende zijde enkele mededelingen ontvangen betreffende het kussen wat bij het huwelijk van de Prinses in de Kerk gebruikt was.

Omtrent de publicatie daarvan ontvingen we de volgende rectificatie:

Geachte Redactie,
Beleefd verzoek ik U van het volgende goede nota te willen:

In de Amigoe van 13 Januari 1937 komt onder de titel „Nog een Curaçaosch geschenk voor Prinses Juliana" het bericht voor, dat het knielkussen voor Prinses Juliana van fijn Curaçaosch naaldwerk was gemaakt en aan Hare Koninklijke Hoogheid door mij werd geschonken. Dit bericht nu is foutief. De feiten zijn als volgt: De Vereniging Arbeit Adelt verleende mij de eervolle opdracht om het knielkussen te vervaardigen, doch dit kussen werd niet door mij, maar door de Vereniging Arbeid Adelt aan H. K. H. Prinses Juliana geschonken. Bovendien was het kussen niet van fijn Curaçaosch naaldwerk vervaardigd, doch was het een speciaal wapenborduursel.

Ik verzoek U deze rectificatie zo spoedig mogelijk in Uw blad te willen opnemen.

Met de meeste hoogachting,
Mej. Romenia Maduro Lopez.
adres: Anemoonstr. 24
Den Haag.

De Gouvernementsmiddelen.

Ons overzicht over Januari omtrent de Gouvernementsinkomsten was ietwat in mineurstemming.

Veel reden om over Februari een meer optimistisch geluid te laten horen is er nog niet. Alhoewel we er aanstonds aan toevoegen, dat we allerminst van een zorgwekkende toestand mogen spreken.

De inkomsten aan belastingen waren, iets meer als in Februari 1936, maar bleven toch een kleine 140 duizend beneden 1/12 van de raming.

Aan totaal is er in de eerste twee maanden ƒ 1.326.170. Aan totaal is er in de eerste twee maanden van 1937 ontvangen ƒ 1.083.341 tegen ƒ 1.774.947 in 1936 terwijl de raming voor deze eerste 2 maanden is ƒ 1.326.170 een goede 240 duizend gulden hebben we dus nog over de maanden in te halen.

Ontvreemd.

Uit een werkkeet, staande bij de nieuwbouw van een huis aan het einde van de Scharloweg, zijn ten nadele werklieden P., R. en S. verschillende hun toebehorende gereedschappen ontvreemd.

De dader wordt door de Politie gezocht.

Aanrijding.

In de Breedestraat (P) is het 3-jarig jongetje L. door een luxe-auto, bestuurd door de 32-jarige K. aangereden. Het kind bekwam hierbij geen waarneembaar letsel en is met zijn grootmoeder, die het ongeval heeft zien gebeuren, daarna naar huis gegaan. De Politie heeft een onderzoek ingesteld.

Diefstal.

De 58-jarige J. heeft aangifte gedaan, dat uit een afgesloten kistje, staande onder de zitting van zijn auto, die hij enige dagen in reparatie had gegeven in een autoherstelplaats alhier, enige gouden en double sieraden ter totale waarde van ongeveer ƒ 85.— zijn ontvreemd.

Het kistje bleek opengebroken. Hij heeft tegen niemand vermoeden.

Een onderzoek wordt ingesteld.

Brand.

In een teerkookoven staande aan de weg nabij Morgenster is Zondag, door tot heden onbekende oorzaak brand uitgebroken. De Politie-brandweer heeft de brand geblust met chemische brandblusaparaten.

De door brand ontstane schade is zeer gering.

Een onderzoek naar de oorzaak van de brand wordt ingesteld.

Inspecteur Onderwijs.

Naar we vernemen zal over enkele maanden de tegenwoordige inspecteur van Onderwijs, de Hr. Schroeder, de dienst verlaten.

Goede Reis.

Met het ss. van Renselaer is Maandag naar Haiti vertrokken de Consul van Haiti, de Heer Ernesto Martijn, lid van de Koloniale Raad.

De Hr. Martijn zal via Haiti naar Holland vertrekken, van waaruit hij over enkele maanden met zijn gezin naar Curaçao hoopt terug te keren.

K
KEO
O

Wereldprogramma
Via P.C.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd.
Zondag 21 Maart 1937.

1. Gramofoonmuziek.
2. Wat in Nederland verscheen, door Anton van Duinkerken.
3. Van en Voor de Missiepost.
4. Gramofoonmuziek.
5. Nederland en de Luchtbescherming, door Ir. C. J. Oosterholt.
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.B.O.
Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Medische Causerie. Dombrug.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

JAARLIJKSE ALGEMENE VERGADERING VAN DE „CURAÇAOSCHE VOETBAL-BOND".

Onder de uitstekende leiding van de aftredende Voorzitter, Dr. Desertine, hield Maandagavond de C.V.B. haar gewone jaarlijkse algemene vergadering.

Na 'n kort inleidend woordje, waarin de Voorzitter de redenen uiteenzatte, waarom hij als zodanig genoodzaakt was af te treden (tijdgebrek gaf daarbij de doorslag) kregen de vertegenwoordigers der verschillende clubs enkele verslagen te horen over vroegere verenigingsjaren en het afgelopen verenigingsjaar. De Voorzitter kon daarbij enkele zeer (zij het minder opwekkende) bizonderheden aanstippen uit de briefwisselingen Curaçao — Suriname en Curaçao — Aruba.

De kwestie Curaçao — Suriname is eigenlijk al 'n oud „beestje", maar zo bij brokjes en beetjes komen we er toch wel achter dat van Curaçaose zijde gezien het Bestuur van de S.V.B. allesbehalve fair gehandeld heeft, noch twee jaar geleden, toen we onze beroemde trip naar Suriname gemaakt hebben, noch verleden jaar toen wij de Surinamers op bezoek moesten hebben! We willen er hier niet verder op ingaan, al is het feiten-materiaal, dat de C.V.B. Maandagavond de vergadering voor meende te moeten leggen, groot genoeg om er enkele kolommen aan te wijden.

Laat ons intussen hopen, dat men het in der minne kan schikken. We worden toch al niet verwend op internationaal terrein.

Daarnaast liggen echter ook op onze Nederlandse Antillen zelf voetangels en klemmen. En dat is dubbel jammer. Men is n.l. reeds sinds jaar en dag trachtende onze eilanden op voetbalgebied te overkappen door één organisatie, die haar zetel op Curaçao zou hebben maar voor 't overige de verschillende eilanden zoveel mogelijk de vrije hand zou laten. De voordelen hieraan verbonden liggen vooral op financieel terrein, en van deze voordelen zouden naar evenredigheid alle eilanden genieten. Waarom er nu b.v. van Aruba zo weinig medewerking voor dit plan ondervonden mocht worden, dit is ons niet recht duidelijk. Men vergete daar intussen niet, dat ook de C.V.B. bij doorvoering van deze plannen enkele offers zal moeten brengen. Laat ons ook hier hopen, dat het nieuwe verenigingsjaar de gelukkige oplossing zal brengen. Het gaat natuurlijk niet aan hier de agenda van deze zeer lange vergadering op de voet te volgen. We moeten volstaan met het aanstippen van enkele korte puntjes.

Daar was op de eerste plaats het verzoek van „Hollandia" om in de A-klasse te mogen uitkomen; onmiddellijk gevolgd door hetzelfde verzoek van M.Y.V.B. Terecht merkte „Hollandia" op: „Zie naar onze daden!" Het merendeel der afgevaardigden oordeelde dan ook, gezien de verrichtingen H, dat ze te sterk is voor de B-klassers.

Het geval M.Y.O.B. stond heel wat zwakker. Op de eerste plaats weet men van de verrichtingen van deze club nog weinig af. Bovendien deed de afgevaardigde nu juist geen goede zet met er een „aantal" spelers bij te sleuren, die dan van „internationaal" kaliber zouden zijn. Het aantal deze cracks slonk later tot zes, waarvan... er één kon genoemd worden. Laat men s.v.p. beslagen ten ijs komen, ook al zijn we in de tropen. Ik hoop, dat ik me vergis, maar... dit muisje zou nog wel eens 'n staartje kunnen hebben.

Ook de school-competitie kwam ter sprake, waarbij echter ook weer onmiddellijk bleek dat er de nodige bezwaren aan verbonden zijn. We hopen echter dat het nieuwgekozen bestuur de betrokken instanties zal zien te bewegen hun medewerking te verlenen; tevens dat men met wat geven en nemen tot 'n geschikte regeling zal komen, dit vooral wat betreft de leeftijdsgrens. De Zaterdag is voor 'n jeugdige competitie wel de aangewezen dag. Mogelijk ook zou 'n proef niet slecht zijn en zou men met aller medewerking 'n soort „Jeugddag" kunnen organiseren; 'n dag waarop de vertegenwoordigende elftallen der scholen b.v. op Scherpenheuvel bijeen zouden komen om en knock-out-wedstrijden te spelen.

We komen hierop later nog terug als de zaak wat meer in kannen en kruiken is.

We sluiten hiermede ons verslagje over deze vruchtbare vergadering van de C.V.B. We zouden nog kunnen wijzen op de waarderende woorden, gericht aan 't adres van de scheidende voorzitter en de heren Faverey en Weber. De C.V.B. zal zeer zeker de weer Desertine aan z'n woord houden, die in zijn repliek de toezegging deed bij andere instanties de belangen van de Bond steeds te blijven voorstaan.

De Transvaal-afgevaardigde tenslotte deed de vergadering als 'n nachtkaars uitgaan.

Zeer goed gezien overigens daar we 't middernachtelijk uur reeds gepasseerd waren.

S. R.

DE PRIESTER IN „SAN FRANCISCO".

Een pracht-creatie van Spencer Tracy.

Al wie dezer dagen de indrukwekkende M. G. M. film „San Francisco" van W. S. van Dijke gezien heeft of nog zal zien — inderdaad, de mooie film verdient deze belangstelling ten volle — zal vooral getroffen zijn door de prachtige creatie van Spencer Tracy, een uitbeelding, zo sterk als wij nog nimmer zagen van deze acteur. Spencer Tracy speelt in „San Francisco" de rol van een priester, Father Mullin, die wij in de film als een krachtige persoonlijkheid van zeer nobele aard zien uitgebeeld.

Aan zijn persoonlijk leven wijdt de film niet de aandacht als aan dat van de twee hoofdpersonen in het filmverhaal: de godvergeten Blackie Norton, (Clark Gable) eigenaar van een nachtlokaal aan de Coast en de zachte, maar ook zwakke zangeres Mary Blake (Jeanette Macdonald).

Toch is Father Mullin in „San Francisco" de centrale, de hoofdfiguur, welke geheel de film beheerst.

De priester, zoals deze in deze film wordt uitgebeeld, is van zo'n prachtige, menselijke en echt-katholieke kant bezien, dat wij volkomen begrijpen, dat het bekende „Legion of Decency" in Amerika deze overigens ook door niet-katholieke en niet-christelijke filmcritici zeer geprezen film met bijzondere belangstelling en sympathie heeft ontvangen.

Gelijk wij in een schrijven van het National Legion of Decency" (de officiële en kerkelijk geautoriseerde instantie op filmgebied) lezen, verkreeg „San Francisco" niet alleen op de lijst van het Legion „the highest Classification", maar werd ook op de meest enthousiaste wijze ontvangen door de leden van de geestelijkheid, die bij de keuring tegenwoordig waren.

In aansluiting daarop werd de „San Francisco" ook bij de filmbespreking van het Legion over zes en twintig Amerikaanse radio-stations in hoge mate geprezen.

Gezien de belangstelling voor het werk van het Legion, menen wij, dat de lezer zich zal interesseren, voor wat, in dit verband in deze radio-uitzending werd geproken.

„Zelden, aldus de letterlijke tekst van deze Katholieke filmbespreking, zien wij een priester zo menselijk en zo begrijpelijk uitgebeeld. Het is een vreugde de ontwikkeling van dit karakter op de film na te gaan. Al maakt een levenslange vriendschap hem tot een vriend van Blackie, die hem begrijpt, toch weet een ieder, dat Father Mullin voortdurend hoopt op zijn bekering. En wanneer deze komt, is er vreugde en voldoening zowel voor de priester als voor Blackie. In deze rol toont Spencer Tracy weer welk een fijne speler hij is."

Een der Katholieke Amerikaanse bladen schreef dan ook van „San Francisco": „This is one more of the many fine films made posible by the Legion of Decency".

Niet alleen in Amerika is de film zo ontvangen, ook in Europa heeft men aangevoeld, in welke geest een film als „San Francisco" was geweest.

Zo schreef de Duitse „Germania":

„Het is lang geleden, dat in een film een katholieke geestelijke niet alleen zo sympathiek werd voorgesteld, maar tegelijkertijd zo modern en toch zo door en door christelijk, zo zakelijk en zo natuurlijk in zijn wezen en in zijn werken werd weergegeven. Deze Father Mullin maakt weer veel goed, wat tevoren in Hollywood bedorven werd. Wij zien in deze film het eerste positieve resultaat van de Amerikaanse Liga tegen de slechte film. Dat men hier de moed gevonden heeft, zonder pathos en zonder gekunsteldheid, de mensch, die aan niets meer geloofde, tot een echte Godserkenning te brengen, dat betekent wat".

Wij meenden goed te doen, om waar de film San Francisco thans ook in Curaçao loopt, geheel in de lijn van de actie van het Legion of Decency ook op deze kant van de film nog eens afzonderlijk het nodige licht te doen vallen.

De Schildknaap van de Rotary.

De Boletin Commercial schijnt op Curaçao te zullen gaan fungeren als schildknaap van de Rotary.

We hebben er niets op tegen, dat het blad mededeling doet van de eerste zittingsavond, Zaterdag l.l. in hotel Americano, waar 26 leden aanwezig zijn.

We zouden echter wel gaarne eens de bedoeling weten van het blad, wanneer het daaronder volgen laat, dat in de October aflevering van Realta, het maandblad van het 46ste Rotary district, er een interessant overzicht staat van de Katholieke perstentoonstelling in de Vaticaanstad. (We geloven dat het hiermee voor de eerste keer is, dat de lezers van Boletin kennis nemen van 't bestaan van deze tentoonstelling). En dat dit overzicht geschreven is door de Rotarian Graaf Francisco Ratti (lid van de Rotary club te Milaan), een neef van Z. H. de Paus.

Er wordt nog verder bij vermeld dat deze Graaf Ministerpresident van de Vaticaanstad is!! Dit laatste maakt de betrouwbaarheid der inlichtingen wel twijfelachtig. De Vaticaanse staat kent immers geen ministers.

Maar het is best mogelijk, dat de neef van de Paus rotarian is. We hebben trouwens in ons artikel van Zaterdag over de Rotary (waartegen blijkbaar dit stukje van de Boletin gaat) reeds gezegd, dat er in andere landen verschillende Katholieken lid van de Rotary zijn. En uit de motivering, waarom het door sommige bisschoppen verboden is, kunnen ontwikkelde lezers begrijpen, dat onder katholieke Rotarians, het gevaar van ethica zonder godsdienst, niet zo groot zal zijn als in gemengde clubs.

Evenmin bestaat er in Italie, waar de vrijmetselarij verboden is, gevaar van maçonnieke invloed, zoals in Spanje en Zuid-Amerika: dit was immers een andere reden van het verbod.

Maar wat bedoelt de Boletin dan met zijn stukje.

Hij wil toch niet de indruk wekken, dat de bisschop hier verkeerd gehandeld heeft? Of dat de bisschop hier tegen de wensen van de Paus zou ingaan?

Het is misschien goed, dat we eens even er de aandacht op vestigen, dat in het bestuur der Kerk deze zelfde Paus de gelovigen herhaaldelijk voorhoudt: „Nil sine episcopo" Niets te doen zonder de bisschop: wat trouwens in de H. Schrift (Hand. 20 — 28) met ronde woorden geschreven staat: „De H. Geest „heeft de bisschoppen aangesteld, om de „Kerk Gods te besturen."

Dit wetend heeft ook de Katholieke Heer James Roth, Knight of Columbus bij onze bisschop aangeklopt om te vragen of hij bezwaren had, dat Katholieken lid werden van de Rotary.

Wat de Heer Roth verder deed op het bevestigend antwoord van de bisschop... we zullen dat aan anderen ter beoordeling over laten.

Nadat het bovenstaande reeds geschreven was, kregen we inzage van de Boletin Commercial van gisterenavond, waar de schildknaap weer in dezelfde geest zijn wapens laat zien, en nu komt aandragen met Kanunnik Crooy uit Belgie.

Wanneer de Hr. redacteur van de Boletin ons van antwoord dienen zal, met aan te geven, welke bedoeling hij heeft met dergelijke stukjes, zullen we hem verder van antwoord dienen.

Hij mag als Rotarian de Hr. Schonegevel in zijn openingsrede nazeggen:

„Het is dan ook ons aller innige hoop, „dat het katholieke deel der bevolking „nog eenmaal vrijheid zal vinden met ons „aan dit streven deel te nemen!!!"

Maar wie alleen aan de Katholieken leiding hierin te geven heeft, is het Kerkelijk gezag alhier.

Wat de Boletin Commercial thans doet met het citeren van geschriften en uitspraken van Katholieken, uit landen waar toestanden, en verhoudingen heel anders zijn, lijkt ons wel het allerminst geschikt om de hoop van de Hr. Schonegevel te verwezenlijken.

R. K. PADVINDERSVERENINGING, ST. THARCISIUSGROEP. CURAÇAO.

Voortrekkers.

And what about training for the Jam?

Denk eraan dat jullie 'n hele Groep hebt te vertegenwoordigen. Neem 'n lesje aan de Amerikanen!! De tijd nadert dat de Oubaas... Wat heb je klaar als Voortrekkers?

Verkenners Troep I.

Patrouille-bijeenkomsten gewone tijd!

Zaterdag 20 Mrt. Extra bijeenkomst voor alle soort werk.

8—10 Zwaluwen.
10—12 Reigers.
1— 3 Snippen.

P.L.'s, denk aan je program.

Om half zeven, en geen seconde later, verzamelen de P.L.'s (van de Snippen de loco-P.L.) voor het Bivak. Inspectie, en niet zo zuinig!!

Nieuwelingen Troep II.

Zaterdag 4—6 uur. met 'n fijn program.

En nu onze nieuwste en jongste afdeling: de **WELPENHORDE!**

Akeela zal je zeggen, wanneer je bij elkaar komt. 't Hordehol is nog niet klaar, maar dat komt in orde. Er is veel werk.

Welpen, doet je best!!

Groepsleider.
v. G.

Mishandeling.

Door 31-jarige H. werd bij de Politie aangifte gedaan van vermoedelijk mishandeling van zijn hond. Een onderzoek wordt ingesteld.

Uit het raam gevallen.

In de nacht van Zondag op Maandag j.l. is door tot nu toe onopgehelderde oorzaak de 24-jarige P. uit het raam van een bovenhuis gevallen. Door een dokter werd geconstateerd dat hij geen noemenswaardig letsel had bekomen. De man verkeerde in beschonken toestand. Door de Politie wordt een onderzoek naar het gebeurde ingesteld.

Verwond.

In de nacht van Zondag op Maandag j.l. is de 45-jarige vrouw W., terwijl zij in haar woning te Seroe Hoelanda lag te slapen, door een tot heden toe onbekend gebleven manspersoon een aantal messteken toegebracht in haar linkerarm.

Naar de dader wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

Programma van CUROM

Woensdag 17 Maart 1937.

7.00 — 7.03:
Opening Wilhelmus.

7.03 — 7.15:
Marimba en Guitaars:
a) Amapola, Slow Fox.
b) In a little Spanish, Town-Waltz.

7.15 — 7.21:
Piano duetten:
a) Nola, Fox
b) Kitten on the Keys, Fox

7.22 — 8.00:
Hurtado en Zijn band.
a) Il Bacio
b) Song of Songs.
c) Heavens are telling.

8.00 — 8.15:
LARGO — Orgel Solo — Handel.
Angelus — Orgel Solo — Massenet

8.15 — 8.30:
Gramafoon platen gezongen door Comedian Harmonists:
a) MARIE MARIE
b) Hof Serenade
Gramafoon platen gezongen door Mills Brothers
a) Kime House Bleues
b) Sweeter than Sugar.

8.30 — 9.00:
Hurtado en zijn Band.
7 de Enero en Aruba, Mars
Lovely Lady, Fox
Beye Beye Baby, Fox
Aura, Waltz
You are my lucky Star, Fox
Morena, Paso Doble gezongen door V. Pellicier
Mama tene mi na cas, Tumba

9,00: Sluiting:
Wilhelmus.

Donderdag, 18 Maart 1937.

7.00 — 7.03:
Opening Wilhelmus.

7.03 — 7.16:
Mevrouw Tange-Batten, aan de vleugel begeleid door Mejuffrouw Rachel Moron speelt de volgende viool-soli:
a) Humareske, Dvorak
b) Salut d'Amour, Edward Elgar.
c) Spring Song, Mendelssonh, Bartholdi
Tussen het tweede en derde nummer speelt Mej. Moron:
Liebestraum, Liszt.

7.16 — 7.25:
Ph. de Haseth (met guitaar begeleiding) zingt.

7.25 — 8.00:
Een programma van lichte klassieke en opperette muziek.
a) Uit: Faust, Gounod — Invocation of Mistopheles (III)
b) Uit Faust: Gounod — Serenade of Mistopheles (IV)
c) Uit: La Boheme, Puccini — Racconti di Rodolfo (I)
d) Ah, fuyez, douce Image (III)
e) Uit: Friedrike (Fr. Lehar — Oh Mädchen, me in Mädchen
f) Sa ein Knab ein Roeslein stehn (Richard Tauber)

8.00 — 8.10:
Ph. de Haseth zingt:

8.10 — 9.00:
Vijftig minuten Amusementsmuziek.
a) If I had a million dollars, fox trot
b) Para Vigo me voy, Paso doble
c) Long ago and far away, fox trot
d) The moon was yellow (gez. door Bing Crosby)
e) Fiesta, Rumba.
f) The Waltz in Swing Time, Wals
g) Een liefdestragedie in drie minuten
h) There's gonna be a wedding in the band fox trot
i) Mulatica
k) San Francisco, fox trot
l) The very thought of you (gez. door Bing Crosby) fox trot
m) By my side side, fox trot
n) A fine Romance
o) Sonst Nichts (gez. door Willy Fritsch.

9.00: Sluiting, Wilhelmus.

Vrijdag, 19 Maart 1937.

7.00 — 7.03:
Wilhelmus, Opening.

7.03 — 8.00:
Kinderuurtje

8.00 — 8.15:
L. S. A. Programma:
a) Indian Love Call.
b) Ihr Wunderschoenen Frauen gez. door Rich Tauber
c) Nur wer die Frauen nie gefragt door Rich. Tauber (Operrete-muziek).
d) Indian Love Call

8.15 — 8.30:
Pianosoli (Gr.)
a) Nocturne in E-mol Opus 9 No. 2, Chopin
b) Mazurka in Cis kl. terts Op. 63 No. 3, Chopin
c) Hongaarse Rhapsodie — Liszt (Paderewski).
d) Rustle of Spring, Sinding.
e) Witches Dance, Mc.Dowell, Leopold Godowsky

8.30 — 9.00:
Gemengd programma:
a) Die Zwei von der Zankstelle Potpourri (I & II), Lillian Harvey & Willy Fritsch
b) Maili Lau Lilli (Hawaian band)
c) Roselnai (Hawaian band)
d) Lei Laui (Hawaian band)
e) Sweet Kalua (Hawaian band)
f) Granny, Orkest
g) A night in Madrid, Orkest
h) Moonlight Madness, Ted Lewis & his Band
and Good Night, idem

9.00: Sluiting, Wilhelmus.

Vertrek Comm. van den Donker.

Met het ss. van Renselaer vertrok Maandag via New York de commandant van Hr. Ms. Johan Maurits van Nassau.

De Heer van den Donker was een zeer gezien persoonlijkheid, die zich tijdens zijn verblijf alhier talrijke vrienden heeft verworven.

Het is thans de 2de maal dat Curaçao van deze commandant afscheid neemt: de eerste keer was het als commandant van de Arend.

Daar alle goede dingen drie zijn, zullen we maar zeggen: tot weerziens!

GEMENGD NIEUWS.

Bij het sterfbed.

„Schönere Zukunft" citeert een citaat van de beroemde chirurg, professor Sauerbruch, over de zielzorg aan het ziekbed.

„Iedere echte geneesheer,„ schreef prof. S. in „die Reformation", zal de overtuiging hebben, dat er zonder diepe en nederige band met God geen geneeskunst zijn kan. Wat de arts wensen moet is de begenadigde zielzorger aan het ziekbed. Het resultaat van ware zielzorg wordt getoetst in het laatste levensuur. De laatste dienst aan de stervende moet van dien aard zijn, dat sterven niet een marteling, maar een bevrijding en verlossing wordt. De hoofdzaak kan in sterke mate van de toestand der ziel afhangen. Een ziekte kan ook tot nieuw zieleleven helpen. Er zijn mensen, die van het ziekbed opstaan met een wil voor een volkomen nieuwe levenswijze. Lichaam en ziel raken elkaar zo innig, dat men zeggen kan: „hij, die een goed geneesheer is, geeft ook zielekracht en wie zielzorger is, helpt ook lichamelijk".

En de bekende Léon Daudet, die zelf arts was en niet practiserend Katholiek schreef:

„Ik heb acht jaar in de ziekenhuizen doorgebracht met hartstocht de geneeskunde bestuderend, die een grote kunst is, een gewichtige en heerlijke wetenschap.

Ik heb honderden mannen, vrouwen en kinderen zien sterven. Welnu, verre van mij te verharden, hebben die tonelen mij neergeslagen. De dood in het ziekenhuis in vredestijd is niet minder stom en lelijk dan in de oorlog. Misschien is hij het in hogere mate. De afschuwelijke taferelen van arme duivels, die op grauwe bedden de doodstrijd voeren, verwrongen van smarten of vernietigd, beroofd van de bijstand van godsdienst door een domme en barbaarse wetgeving, komen mij nog vaak vervolgen en de ontzaglijke klacht van de stervenden in de vrede lijken mij niet minder wreed dan die van de stervenden in de prikkeldraad van de oorlog"...

De „N. T. Crt." voegt daaraan toe:

Het zal de lezer gaan gelijk het ons verging toen wij dat lazen. Een sterke indruk van de misdaad der kerkvervolgers, die de zusters uit de ziekenhuizen joegen, de kruisbeelden van de muur rukten maar de arme zieken overgaven aan de gruwelijkste pijniging, die denkbaar is. De pijnigingen van de ziel die zonder bijstand en troost de eeuwigheid wordt ingejaagd door de vlegels van wetgevers, die zich misschien op hun moderniteit verheffen, maar die gemener zijn dan chinese beulen, die alleen maar de lichamen kwellen.

Als wij ons geloof kennen, dan zullen wij ons van zelf niet tegenover andersdenkenden generen, dat we katholiek zijn. Waarom zouden wij schuw zijn voor andersdenkenden? Omdat zij het gek vinden? Wij hebben meer recht om gek te vinden, dat de anderen niet Rooms zijn. Dit betekent niet dat we andersdenkenden moeten vervelen door te pas en te onpas over geloofszaken te spreken. Maar, zo langs onze neus weg kunnen wij toch dikwijls iets zeggen, dat de anderen tot nadenken brengt. Heel dikwijls bereiken wij daar iets mee, omdat bij zo velen elk logisch denken op dit gebied weg is. De ordening van het maatschappelijk leven, waar zo vele andersdenkenden om vragen, vloeit bij ons katholieken voort uit onze levensbeschouwing. De katholiek toch ziet de mensheid als één groot gezin onder leiding van de kerk. Vandaar zijn zo nodig onze katholieke standsorganisaties. Zover noodzakelijk is afzondering nodig, doch overigens drage een ieder die katholieke maatschappij-gedachte naar buiten. We kwamen tot een toestand van volmaaktheid, indien ze werd verwezenlijkt.

Mr. Marchant.

DE FILM VAN DE WEEK

Van 12 tot en met 18 Maart 1937.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Roxy.
Great Ziegfeld.
Flitation Walk.
Modern Times.

Cinelandia.
Great Ziegfeld.
Postal Inspector.
San Francisco.
Hard Roch Harrigan (Kinderen).

Hollywood.
The man I marry.
The bride comes home.
Two in a crowd.
Paddy O'day.
Modern timse.
Millions in the air.

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aanbevelen.

Hollywood.
Bordertown.

Vaart wel!

Met het s.s. van Renselaer vertrok voor een reis naar New York de commandant der Mariniers de Heer Keuchenius.

Heden vertrekt voor een reis naar Suriname Hr. M. Johan Maurits van Nassau tot het doen van opmetingen aan de kusten van Guyana.

Met Pasen zal het schip in Paramaribo zijn.

Het gevolg van twist.

Tijdens een twist op Zaterdag j.l. heeft een zekere van K. een zekere F. enige niet ernstige messteken toegebracht. Het mes werd in beslag genomen. Nadat proces-verbaal tegen de verdachte was opgemaakt is hij op vrije voeten gesteld.

Verwond.

In de nacht van Zaterdag op Zondag j.l. werd door Politie in een der Punda straten aangetroffen de 38-jarige W. die bloedend aan zijn hoofd verwond was.

De man was dronken en kon niet verklaren hoe hij aan die wonde was gekomen.

Een onderzoek wordt ingesteld.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

De Engelse politicus Austin Chamberlin gisterenavond overleden.

Austin Chamberlin.

De Zweedse Minister Sandler bracht een bezoek aan Engeland tot nadere verbinding met de Scandinavische Staten (Waar blijft de Osloconferentie?)

New Yorks burgermeester La Guardia deed weer nieuwe beledigende uitvallen tegen Hitler.

Tengevolge van de uitzetting van 45 communisten is er in Venezuela een 24 uur staking uitgebroken.

De Cunard White Star lijn zal van de Engelse regering 5 millioen pond ontvangen voor de bouw van een zusterschip van de Queen Mary.

Een Duits vliegtuig van de Zuid Amerika-dienst is bij Bathurst neergestort. De bemanning werd gewond: de piloot gedood.

De bekende schrijfster Koningin Maria van Roemenië (Carmen Sylvia) is ernstig ziek.

Het Engelse Motorschip Silver Larch verbrandde in de omgeving van Hawai. Passagiers en bemanning werden gered door de Amerikaanse Marine.

Bij een bezoek aan het oorlogsschip Schlesien, wat enkele weken geleden een bezoek bracht aan Curaçao, en thans te Halifax ligt, ontplofte een motorboot, waardoor 6 personen werden gedood.

Er hebben weer ernstige stormen gewoed aan de Franse Atlantische en Middellandse zeekust.

De toestand van Z.H. de Paus was begin dezer week weer minder goed door een asthma-aanval.

UIT NEDERLAND.

Uit Cannes wordt gemeld dat overleden is de Heer Henry van den Bergh, de bekende kunstbeschermer en filantroop, die eens de grootste margarinefabriek van Nederland was. Hij heeft de leeftijd van 85 jaar bereikt.

Het Departement van Buitenlandse zaken heeft bericht ontvangen, dat het ss. Trion van de K.N.S.M., dat door Nationalistische oorlogsschepen aangehouden werd, en naar Ceuta opgebracht is, waarschijnlijk 13 of 14 Maart vrijgelaten zal worden. Een gedeelte van de lading zal echter geconfiskeerd worden, daar deze volgens opvatting van de haven-autoriteiten, strijdig was met een decreet van de Burgeroorlog van 6 Januari j.l. waarbij iedere handel met de vijand verboden wordt.

H.M. de Koningin schonk 1000 gulden als bijdrage voor de verwarmings-installatie die in verband met het huwelijk van Prinses Juliana in de Grote Kerk werd aangelegd.

De Billiton maatschappij heeft drie grote tinbaggermolens bij Nederlandse werven besteld.

Het is te verwachten dat de bestelde molens eerst over anderhalf a twee jaar gereed zullen zijn, waarna ze naar Indië getransporteerd zullen worden.

Er werd officieel afgekondigd dat de zomertijd dit jaar 22 Mei zal beginnen en 3 October zal eindigen.

Naar Aneta verneemt zijn de onderhandelingen tussen de Bank Associatie en de Incassobank zover gevorderd dat als zeker mag worden aangenomen dat beide bankinstellingen gefusioneerd zullen worden en de Incassobank in hoofdzaak het bedrijf van de Bankassociatie zal opnemen.

SPORT.

Uit Dortmund wordt bericht dat op het internationale concours-hippique Luitenant Greter bij het nummer jachtspringen de eerste prijs behaalde door het gehele parscours zonder een enkele fout af te leggen.

Volgens een mededeling van de Belgische Voetbalbond zal de Interlanden Wedstrijd België—Nederland op 4 April toch te Antwerpen gespeeld worden. Men is reeds begonnen met de voorverkoop van kaarten. Naar verluidt had een omzetting, zodat de wedstrijd in Brussel gespeeld zou worden grote moeilijkheden met zich gebracht. Ook in Nederlandse Voetbalkringen werd drang uitgeoefend dat de wedstrijd in Antwerpen gespeeld zou worden.

Op de FIFA vergadering werd vastgesteld dat indien de wedstrijd West-Europa tegen Midden-Europa doorgaat, deze match 20 Juli te Amsterdam gespeeld zal worden. De FIFA wees verder de groepen aan die in de voorwedstrijden om het wereld voetbalkampioenschap tegen elkaar moeten uitkomen, waarbij vastgesteld is dat Japan tegen Nederlands Indië in het strijdperk zal treden en Nederland de kamp zal aanbinden tegen een Belgisch-Luxemburgs elftal.

TAFEL TENNIS TRIO. Tafeltennis is een sport die de laatste jaren veel beoefend wordt en dat er grote belangstelling voor dit spel heerst, wordt bewezen als men weet dat deze Amerikaanse trio de grote reis over de Oceaan maakt om deel te kunnen nemen aan de competitie voor Engelse kampioenschappen.

Aank. en vertr. der schepen in de maand Maart 1937.

Datum	*Vlag*	*Naam v/h. schip*	*Herkomst*	*Bestemming*
17 Maart	Ned.	Libertador	Mara. Aruba	La Guaira
17 „	Duit.	Waltraut H.	Pto. Colombia	Pto Cabello
17 „	„	Caribia	Pto. Cabello	Pto Colombia
18 „	Ned.	Amazone	New York	Aruba-Mara
18 „	Duit.	Mimi Horn	Prt Cabello	Prt Colombia
18 „	Zw	Kungsholm	La Guaira	New York
19 „	Ned.	Amor	Maracaibo	Prt Cabello
19 „	„	Libertador	La Guaira	Aruba-Maracaibo
19 „	Duit.	Alemania	Maracaibo	Maracaibo

GEMENGD NIEUWS.

De economische toestand van Polen.

De Bank Gospodarstwa Krajowego schetst de economische toestand van Polen in 1936 als volgt:

Het jaar 1936 bracht in de eerste plaats een besliste opleving in de industrie en een verbetering van de financiële situatie van de landbouw. Het indexcijfer voor de industrie steeg meer dan in 1935. De verbetering in industrie was voornamelijk aan de grotere afname van haar producten in het binnenland, zo mede door de investeringen in publieke werken en bouwindustrie, zo mede door de investeringen in de industrie zelf en de landbouw. Verschillende takken der industrie zagen hun export naar het buitenland toenemen.

De grotere werkverruiming ontstond in die takken der industrie, die materialen voor de binnenlandse investeringen leverden, o.a. in de hoogovenindustrie, metaalindustrie, hout- en mineralenindustrie. In een betere situatie bevond zich ook de levensmiddelenindustrie. De koopkracht van de bevolking zowel in de stad als op het platteland nam toe, waardoor het platteland een betere afnemer was van de industrie. De inkomsten van de landbouwer namen toe dank zij de grotere afzet van zijn producten en de betere prijzen, daarvoor verkregen. De waarde van de export van de voornaamste landbouwproducten en veeteeltproducten was in het jaar 1936 ca. 100 millioen zlotys hoger dan in het voorafgaande jaar.

Hoewel het jaar 1936 een grote verbetering bracht in de productie en omzet kwam toch het geldcrediet niet vrij van de tijdelijke moeilijkheden, voornamelijk veroorzaakt door de niet stabilisering van de wereldvaluta. Het vasthouden aan de koers van de Poolse zloty was oorzaak dat Polen deviezenbeperkingen in moest voeren en in verband hiermede een nauwkeurige controle op het goederenverkeer met het buitenland. Deze beperkingen hadden geen invloed op de vermindering van het goederenverkeer met andere landen. Deze goederenomzet toonden juist een sterke stijging, voornamelijk door de grotere invoer van grondstoffen.

Dank zij deze verordeningen is de situatie van de Poolse valuta krachtiger geworden, en de in de herfst door de landen van het goudblok ingevoerde devaluatie had geen ongunstige invloed op de Poolse financiële verhoudingen, die eind December 1936 een sterke consolidatie toonde. De tijdelijke afvloeiing van de inleggelden bij de Poolse banken was ca. 100 millioen zlotys hoger dan een jaar geleden. De credietverlening door de banken toont een kleinere stijging, veroorzaakt doordat de industriële instellingen hun behoeften dekten uit eigen reserve.

Gunstig voor de geldmarkt was de verbetering van de financiële situatie van het rijk dat geen middelen nodig had van deze markt voor de rijksuitgaven dank zij het in evenwicht houden van het budget. De gunstige tendentie van de geldmarkt kwam het meest tot uiting in December 1936. De inleggelden bij de financiële instellingen toonden in die maand een sterke toename. De betaalkracht van de handel en industrie, ondanks de grotere betalingen aan het einde van het jaar was gunstig. Voor de credietverlening maakten de banken gebruik van hun eigen reserves en panden bij de Bank Polski. Dank zij het goede weer duurde in December j.l. de opleving in de bouwbedrijven voort. De algemene situatie in de industrie onderging een in verhouding kleine seizoen-achteruitgang en slechts in bepaalde takken. In andere takken der industrie bleef de werkgelegenheid onveranderd. In de petroleum- en zinkindustrie trad een stijging der productie in. Het aantal industriearbeiders was in 1936 groter dan een jaar geleden.

De graanprijzen gingen nog steeds omhoog, bij een grotere afzet in het binnenland en een kleine vermindering van de export.

De goederenomzet met het buitenland handhaafde zich in December j.l. op hetzelfde niveau als van de andere maanden, het overschot van de export op de import nam toe. De omzet van de handel steeg. De goederenprijzen toonden speciaal aan he eind van het jaar een sterke stijging. Het index-cijfer voor de groothandel, dat begon te stijgen van het tweede kwartaal, steeg in December tot 56,9 tegenover December 1935 52,9 1928 — 100.

In mindere mate steeg het index-cijfer voor de kosten van onderhoud, dat voor een arbeidersgezin te Warschau in December 1936 62,4 bedroeg tegenover 61,1 in December 1935.

Havenverkeer van Gdynia.

In de loop van 1936 arriveerden te en vertrokken uit Gdynia 9.820 schepen met een inhoud van 9.817.912 reg. t.n., waarvan binnengelopen 4.911 schepen met een tonnage van 4.919.765 t. reg.n. en vertrokken 4.909 schepen, die Gdynia binnenliepen was 1.001.7 reg. t.n. het gemiddelde aantal schepen, dat zich op 1 dag in de haven bevond was 51,9. Op de eerste plaats handhaafde zich de Zweedse vlag, vervolgens komen, Polen, Denemarken Engeland en Duitsland enz.

Het overzeese vervoer van passagiers bedroeg in 1935 41.322 personen waarvan aangekomen 15.862 en vertrokken 25.640. In verhouding tot het jaar 1935 is dit vervoer toegenomen met 16.319 personen.

Radio & Krant.

Je kunt geen radio-toestel opvouwen en het in je zak steken, om er naar te luisteren, wanneer je tijd hebt.

Een krant wel.

Je kunt geen stukje uit het radionieuws knippen en het bewaren.

Uit de krant wel.

Je kunt, wanneer je iets niet interesseert, het niet overslaan en naar wat anders kijken.

Bij een krant wel.

Je kunt een radio-uitzending niet op je stoel leggen, om naar de telefoon te luisteren. En daarna verder te gaan met de lectuur.

Dit gaat met een krant wel.

Je kunt niet vlug het radio-nieuws doorkijken, terwijl je 's morgens snel je boterham opeet.

Dat gaat heel gemakkelijk met een krant.

Dit vertaalt het maandblad „De Reclame" uit de Pacific Printer".

DE KOMENDE KRONINGSFEESTEN IN ENGELAND.

In de glans van de Kohinoor.

In Mei zullen toch de Engelse kroningsfeesten doorgaan, n.l. die voor George VI. Aan de zijde van de koning zal dan de koningin staan, die tot grote blijdschap van alle bewoners van het eilandenrijk geen buitenlandse prinses is, maar een afstammelinge uit een oeroude Schotse adellijke familie. Het donkere haar van de koningin zal dan de kroon dragen, waarin een van de schoonste edelstenen der wereld vervat is, de Kohinoor.

Over de oude Britse koningskroon, de kroon van de H. Eduard de Belijder, is reeds veel geschreven. Zij heeft nog wel dezelfde eenvoudige vorm, als voor duizend jaren, maar zij is met een schat van edelstenen uit de Britse Dominions versierd. Het kruis bestaat uit kostbare parels, robijnen, diamanten en saphieren. Even rijk aan edelstenen is de kroon rijk aan legenden.

Ook het lot van de kroondiadeem, waarmede de echtgenote van de koning gekroond wordt, is zeer wisselvallig geweest. Elisabeth en Victoria waren „Koningen' en hebben de kroon van de H. Eduard de Belijder gedragen. Maar voor Koningin Mary, de echtgenote van George V werd in 1911 een nieuwe kroon gemaakt, die haar onmemetelijke waarde dankte aan de „Kohinoor", de fabelachtige „berg van licht", zoals de oud-Indische sagen hem noemen. Deze diamant komt uit Indië en heeft zijn bezitters niet altijd gelukkig gemaakt. Waarschijnlijk is hij voor het eerst in het bezit geweest van de Perzische koning Nadir Shah, die door een van zijn vazallen vermoord werd. Daarna verwisselde hij meermalen van eigenaar, werd gestolen en verkocht, en bevond zich tenslotte in de kroonschat van de rijke Indische vorst, de Radjah van Lahore. Na diens dood kwam hij in bezit van de Oost-Indische compagnie en werd in een rode casette bewaard, dag en nacht onder bewaking van agenten.

Als de belichaming van de legendarische Indische schatten gaf de Oost-Indische Compagnie hem aan koningin Victoria. De gouverneur John Carrence moest het kleinood naar Engeland terugbrengen. Lange tijd kon het schip wegens stormen niet uit Singapore vertrekken en ook onderweg deden zich zoveel moeilijkheden voor, dat het scheen alsof de edelsteen Indië niet wilde verlaten. De steen werd tenslotte in Amsterdam geslepen waar de politie een plan van een grote roofoverval op het spoor kwam. Koningin Victoria liet de Kohinoor niet in een kroon maar in een broche zetten, die zij bij bezoeken graag droeg.

Later werd de Kohinoor in de kroon van koningin Alexandra, de echtgenote van Eduard VII en dan in de kroon van Koningin Mary gezet.

Men vertelde, dat er aan de steen een oude Indische profetie verbonden is, dat hij namelijk nooit door een man, maar alleen door een vrouw mag gedragen worden, daar het Britse Rijk anders onheil draagt. Het Engelse volk ziet in de Kohinoor een zinnebeeld van de vrouwelijke deugden en de moederlijke waardigheid van de koningin van Engeland, de Keizerin van Indië.

Boekbeoordeling.

In Juni 1936 werd de propaganda voor de nieuwe serie-bibliotheek SCHIJNWERPERS [illegible] in druk ging, n.l. op 25 October 1936, waren meer dan 2500 abonnementen genoteerd. Enige honderden abonn'és namen de moeite de Uitgevers te berichten hoe bijzonder zij ingenomen zijn met de verschenen delen, en hoe zij zich met de reeds verheugden op de delen die nog te verschijnen staan.

Dezer dagen werden wij verrast met een bezending van deze boeiend en uitstekend verzorgen nummers van de schijnwerpersreeks.

Tien delen voor *f* 3.90! Een sprookje op uitgeversgebied dat werkelijkheid geworden is.

We geven hier de titels van de eerste reeks.

1. **Prof. Dr. L. de Raeymaeker.** Wat denkt u van den mens? *f* 0.70
2. **A. van Domburg.** Levende schaduwen, met 8 kunstdruk reproducties *f* 0.85
3. **H. Kuitenbouwer en Ad. Sassen.** Katholieke poëzie na 1900 *f* 0,70
4. **Dr. A. J. M. Wanders.** De Maan dichtbij, met 8 kunstdruk reproducties *f* 0.85
5. **Jan Vriends.** In de stilte der bossen, met 20 kunstdruk reproducties *f* 0.95
6. **Albert Kuyle.** Een jaar vol Heiligen *f* 0.85
7. **Dr. Th. Schlichting.** Louis Pasteur, met ill. *f* 0.70
8. **Mag. J. Maes. De God** Die men vereert *f* 0.70
9. **Ernest van der Hallen,** Charles de Foucauld, met ill. *f* 0.70
10. **Dr. A. van den Born. Wat** staat er in het Oude Testament *f* 0.70

Bovenstaande delen bij intekening *f* 3.90.

SCHIJNWERPERS mogen op de huiskamer blijven liggen, en in handen worden gegeven van de rijpere jeugd.

SCHIJNWERPERS zijn wel goedkoop in **financiële** zin, ze zijn het zeker niet in litteraire, wetenschappelijke, typografische zin.

SCHIJNWERPERS geven werkelijk licht. Ze verhelderen voor U vraagstukken die altijd- en vraagstukken die speciaal NU van belang zijn.

SCHIJNWERPERS, kortom, gaan met de dag behoren tot de onontbeerlijke Nederlandse boeken.

Te vragen aan Uw boekhandel of aan de Uitgeverij Het Spectrum Utrecht — Bilstraat 41B

HET LIED VAN DE HEMEL.

Een populaire astronomie van voorname opzet.

Bij de Uitgeverij Het Spectrum te Utrecht zag onlangs onder bovenstaande de titel een populaire astronomie het licht, die zeker onder de verscheiden boeken welke tegenwoordig voor het leven der firmamenten belangstelling vragen en kennis daarvoor willen verspreiden, bijzondere opmerkzaamheid verdient. Het werk, van de hand van de **Oostenrijkse Jezuiet J. N. Lenz,** trok reeds in gevarieerde vertalingen de aan- [illegible] uitgevoerde Nederlandse uitgave verscheen reeds een editie in de Franse, Poolse, Portugeese, Chineese, Engelse, Roemeense, Spaanse, Hongaarse en Marathi-taal. De Nederlandse uitgave werd echter, in tegenstelling met bijvoorbeeld de oorspronkelijke Oostenrijkse, breed opgezet, en gepresenteerd op groot, kloek formaat, van een aantal prachtig-gedrukte hemelfoto's voorzien.

De kennis van zon, maan en sterren, en het veelzijdig dramatisch hemelgebeuren is nog steeds niet dik gezaaid, en menigeen die ietwat beangst was tot nu toe, omdat de stof wel „droog" en moeilijk zou zijn, zal met oprechte verbazing uit dit boek bemerken hoe geen enkele roman boeiender kan zijn. Ja, men mag gerust zeggen dat de feiten in hun onopgesmukte volgorde velen met stomheid zullen slaan. Het is als een reis per touringcar door de hemelvelden, maar dan niet zo vluchtig, niet zo weinig diepgaand als een sigth-seeing gewoonlijk is.

Opmerkelijk is ook, dat de auteur er in slaagde de apologetische strekking van zijn boek, het warme Godsgeloof waartoe telkens en telkens weer de wonderen van het heelal voeren, harmonisch en nergens opdringerig in zijn „astronomische roman" te verwerken.

De rijpere jeugd, de leerlingen van middelbare scholen zullen dit boek evenals volwassen kunnen genieten zoals men een gezonde avonturenroman van de beste soort geniet.